

DANIEL DEME/WENN.COM

Förhandsvisning av rysk och östeuropeisk fotokonst på Sotheby's i London. Nu har även den svenska marknaden mognat och Bukowskis sålde fotografier för nära 4,7 miljoner under våren 2014.

Fotokonst allt hetare

Investering i fotografi är en större chansning än traditionell konst. Men värdet är fortfarande på väg uppåt. I alla fall hävdar experterna det.

TEXT: Markus Wilhelmson

NÄR CINDY SHERMANS lilla fotografi *Untitled Film Still #24*, 1978 klubbades för 785 000 kronor på Stockholms Auktionshus den 15 maj 2013 var det bara ytterligare en bekräftelse på den trend som har tagit fart de senaste åren.

– Fotografi har blivit en accepterad konstform. Vi behöver inte längre argumentera för fotografiet, säger Sofie Bexhed, intendent på Stockholms Auktionsverk.

På Bukowskis gör Lena Nytén, specialist på fotografi och samtida konst, samma reflektion.

– I början var det en yngre kundgrupp som hade lättare att ta till sig fotografi. Nu har vi kunder i alla åldrar, säger hon.

Våren 2005 såldes elva fotografier på Bukowskis för totalt 281 000 kronor. Ett decennium senare, våren 2014, var antalet 74 som ropades in för nära 4,7 miljoner kronor.

ATT BUKOWSKIS VÅREN 2010 lyfte ut fotografi från det moderna och samtida och skapade en egen avdelning har förstås också bidragit till det ökade intresset.

Fotografiskas framgångar liksom

Moderna museet och Konserthusets populära fotoutställningar har ytterligare bidragit till att lyfta fotografiet som konstform och investeringsobjekt.

Sven Hagströmer hävdar i intervjun på sidan 51 i det här numret av Affärsvärlden att det råder en begreppsförvirring inom fotokonsten, till skillnad mot inom den traditionella konsten.

Sofie Bexhed konstaterar att mycket skiljer de olika konstformerna.

– Det ligger i fotografiets natur att en bild inte är unik på samma sätt som när man köper en oljemålning. Därför gäller det att

PATRICK MILLER

Lena Nytén, specialist på fotografi och samtida konst på Bukowskis.

• ta reda på så mycket som möjligt om fotografen och om bilden, säger hon.

Lena Nytén pekar på att fotografiet fortfarande har en kort historia som samlarobjekt.

– Traditionell konst har en historia som går långt tillbaka. Fotografiet uppfanns 1840 och de första fotoauktionerna hölls inte förrän på 1970-talet i New York. Först nu har marknaden mognat i Sverige, säger hon.

Per Broman, grundare av Fotografiska, ser en trend där fotografiet närmar sig det traditionella måleriets litografier.

– Många av de stora fotografierna går mot lägre och lägre upplagor. Om man tidigare printade 250 exemplar av ett fotografi kan man nu nöja sig med tre eller fem. Det driver förstås upp priserna.

För att undvika att bli lurad lyfter de experter Affärsvärlden har pratat med fram några råd:

• *Samtida foton ska vara signerade och numrerade.* Fram till 1980-talet var det dock ovanligt med editioner och då blir det väldigt viktigt att göra läxan.

• *Research är allt.* Om ett verk är typiskt och om det hör till de mer populära i fotografens produktion är det avgörande för en bilds värde.

• *Köp inte bilder som sticker ut från fotografens bildspråk.* Eftersom fotografer vanligen har tagit så många fler bilder än en konstnär har målat tavlor räcker det inte att fotografen är etablerad.

Motivet är lika viktigt som fotografens namn.

• *Kontrollera noga skicket.* Ett fotografi är känsligt och om det har förvarats i för starkt solljus eller där det är fuktigt kan det ha förlorat i kvalitet och sjunker raskt i värde.

• *Välj en etablerad fotograf och köp på ett etablerat auktionshus eller galleri.*

• *Se upp för en hög prisbild på oetablerade fotografer.* Om det höga priset inte finns bekräftat på något av fotografens övriga är det en varningsklocka.

– Det tar tid att skaffa sig kunskap om kvalitet. Men vill man satsa mycket pengar och har miljoner att spendera så är det de etablerade, Irving Penn, Cindy Sherman, Richard Avedon och Richard Prince, som är de säkra korten, säger Lena Nytén.

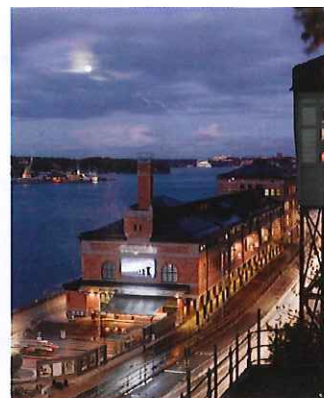
AV DE SVENSKA fotografierna står Christer Strömholm högst i kurs. Hans svartvita Parisfoto *Pojkar med handväska* ropades in för 198 000 kronor på Bukowskis i november 2013.

Lena Nytén tycker att det svenska klassiska fotot fortfarande är väldigt prisvärt och tror att prisbilden kommer att förändras de närmaste åren.

– Du kan fortfarande köpa fantastiska bilder av Christer Strömholm, Hans Hammarskiöld, Tore Johnson eller Gunnar Smolian-sky för 20 000 eller ännu mindre och det tror jag inte att man kommer att kunna göra så länge till. *

Irving Penns *Woman with Roses on her Arm*.

MAX PLINGER/FOTOGRAFISKA

Fotografiska i Stockholm arrangerar en fotomässa för tredje året.

Fem ställen som säljer fotokonst

✿ För tredje året arrangerar **Fotografiska** den 16–18 april Photo Market, en mässa med fotokonst där några av Europa främsta gallerister finns representerade. Från 5 000 och upp till en miljon kronor.

✿ **Stockholms Auktionsverk** arrangerar auktioner av fotografi två gånger årligen, varje höst och vår. Vårens nutida auktion äger rum den 11 maj och innehåller bland annat verk av Helena Blomqvist, Irving Penn, Mikael Jansson och Christer Strömholm.

✿ På **Bukowskis** är det den 12 maj dags för vårens samtida auktion, där bland annat delar av den tidigare galleristen Lars Halls samling av fotografier auktioneras ut. Hittills har Bukowskis fått in 115 fotografier och har ett preliminärt totalt utrop på 6,5–6,7 miljoner kronor.

✿ De internationella auktionsfirmorna **Sotheby's** och **Christie's** säljer fotografi och det går att lägga bud online.

✿ Gallerierna **Konst och Folk** och **Kontrast** (som båda ligger på Hornsgatan i Stockholm) säljer fotografi. Kontrast har sedan 2003 utvecklat och byggt upp försäljning av dokumentär-fotografi.